

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 46.

Vydána dne 25. června 1949.

Cena Kčs 2.60.

O B S A H:

(151.—153.) **151.** Zákon o Československé poště, národním podniku. — **152.** Nařízení, jímž se vydává organizační statut Československé pošty, národního podniku. — **153.** Nařízení o povinném hubení škůdců řepy a chmele a o odborném dozoru na zachovávání zákona o ochraně výroby rostlinné.

151.**Zákon****ze dne 16. června 1949****o Československé poště, národním podniku.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Oddíl I.

Zřízení a právní postavení.

§ 1.

Z dosavadního státního podniku Československá pošta se zřizuje národní podnik s názvem „Československá pošta, národní podnik“ (dále jen „podnik“). Jeho sídlem je Praha.

§ 2.

(1) Majetkovou podstatu podniku tvoří:

- a) majetková podstata dosavadního státního podniku Československá pošta,
- b) jiný majetek státu nebo svazků lidové správy, pokud bude do podniku začleněn podle § 3,
- c) telegrafní a telefonní zařízení, k nimž podnik nabude vlastnictví podle § 5.

(2) Podnik vstupuje v závazky k tomuto majetku náležející a dosavadní vlastníci jsou těchto závazků zproštěni. V závazky náležející k majetku uvedenému v odstavci 1, písm. a) vstupuje podnik dnem svého zřízení, v závazky náležející k majetku uvedenému v odstavci 1, písm. b) dnem jeho začlenění do podniku a v závazky náležející k majetku uvedenému v od-

stavci 1, písm. c) dnem, kdy nabude vlastnictví k němu.

(3) Na návrh podniku zapíše knihovni soud přechod vlastnických a jiných práv k majetkovým podstatám uvedeným v odstavci 1 na návrhovatele s odvoláním na tento zákon. Toto ustanovení platí obdobně o vyznačení přechodu práv v jiných úředních rejstřících a seznamech.

§ 3.

(1) Začlenění majetku uvedeného v § 2, odst. 1, písm. b) do podniku provede ministr pošt v dohodě s ministrem financí a s ministrem, jehož správě tento majetek podléhá, a půjde-li o majetek svazků lidové správy, též v dohodě s ministrem vnitra. Majetek bude do podniku začleněn i s poměrnou částí závazků na něj připadající.

(2) Ministr pošt určí a do podniku začlení v dohodě s ministrem vnitra majetek konfiskovaný podle dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, ve znění zákona ze dne 23. března 1949, č. 84 Sb., kterým se mění dekret presidenta republiky o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy, přiměřeně podle předpisů o přidělu konfiskovaného majetku. Za tento majetek poskytne podnik Fondu národní obnovy náhradu, která se určí podle ustanovení § 8, odst. 2 dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 100 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků, ve znění zákona ze dne 28. dubna 1948, č. 114 Sb., o znárodnění některých dalších průmyslových a jiných podniků a závodů a o úpravě některých poměrů znárodněných a národních podniků.

§ 4.

Ministr pošt může v dohodě s ministrem financí a příslušným ministrem vyjmuti z podniku majetkové kusy a práva, nepotřebuje-li jich podnik nezbytně k svému provozu, i s poměrnou částí závazků na ně připadající a převést je do působnosti jiného ministra, aby je začlenil do podniků, ústavů nebo zařízení; na něž se vztahuje jeho působnost, nebo přenechati svazkům lidové správy.

§ 5.

(¹) Dnem počátku účinnosti tohoto zákona nabývá podnik vlastnictví k telegrafním a telefonním zařízením, která jsou připojena na poštovní telekomunikační síť nebo pro něž se používá poštovních telekomunikačních vedení. Budou-li tato zařízení připojena na poštovní telekomunikační síť nebo použije-li se pro ně poštovních telekomunikačních vedení až po dni počátku účinnosti tohoto zákona, nabývá k nim podnik vlastnictví dnem jejich připojení nebo použití poštovních telekomunikačních vedení. Toto ustanovení se nevztahuje na telegrafní a telefonní zařízení, která jsou majetkem státu, národních podniků, výsadních společností určených k provozování zahraničního obchodu nebo svazků lidové správy.

(²) Za telegrafní a telefonní zařízení uvedená v odstavci 1 se poskytne náhrada. Pro určení náhrady je rozhodný stav zařízení v den jeho převzetí podnikem. Náhrada se rovná obecné ceně těchto zařízení vypočtené podle úředních cen ke dni převzetí podnikem, a není-li těchto cen, ceně, kterou stanoví podnik odhadem. Za den převzetí se považuje den, jímž podnik vyrozumí bývalého vlastníka, že přebírá zařízení do své správy. Náhrada se poskytne zpravidla odečtením od poplatků, které podniku přísluší za používání těchto zařízení, nebo nebude-li to možno, v hotovosti.

(³) Náhrada se neposkytne osobám, jimž by nepříslušela náhrada za znárodněný majetek podle § 7, odst. 1 a 2 dekretu presidenta republiky č. 100/1945 Sb., ve znění zákona č. 114/1948 Sb., a fyzickým osobám, jež byly nebo budou pravoplatně odsouzeny soudy pro zločin nebo přečin podle zákona ze dne 6. října 1948, č. 231 Sb., na ochranu lidové demokratické republiky, spáchaný do dne, jímž podnik nabude vlastnictví podle odstavce 1.

§ 6.

Předmětem provozování podniku je obstarávání styku poštovního, telegrafního a telefonního. Podnik může obstarávat také jiné čin-

nosti, je-li to se zřetelem na jeho zařízení a hlediska národohospodářského účelné a hospodárné, pokud tím nebude ohrožen předmět jeho provozování; o tom, zda podnik převezme tyto další úkoly, rozhodne ministerstvo pošt v dohodě s věcně příslušným ministerstvem.

§ 7.

Podnik může vykonávat a obstarávat, pokud je to nutné nebo účelné, samostatně pomocné práce, jež slouží předmětu jeho činnosti podle § 6 nebo vybudování a udržování jeho zařízení, aniž k tomu potřebuje oprávnění podle živnostenskoprávních předpisů. Tyto pomocné práce blíže vymezí organizační statut (§ 20).

§ 8.

(¹) Podnik je majetkem státu ve smyslu dalších ustanovení. Je právnickou osobou. Platí pro něj ustanovení o obchodnících plného práva.

(²) Stát neručí za závazky podniku.

(³) Podnik se zapisuje do obchodního rejstříku u okresního soudu civilního v Praze.

(⁴) V přihlášce k zápisu do rejstříku uvede podnik den zřízení, sídlo, předmět provozování a způsob zastupování podniku a znamenání za podnik.

§ 9.

Pro provozování a budování podniku lze vlastňovat nemovitosti a majetková práva, po případě zřizovat služebnosti, a to v rozsahu příslušejícím podle dosavadních právních předpisů státní poštovní a telegrafní správě.

Oddíl II.

Správa podniku.

§ 10.

(¹) Správa podniku přísluší řediteli.

(²) Ředitele podniku ustanovuje a odvolává vláda po slyšení jednotné odborové organizace. Ředitel se může vzdáti své funkce prohlášením, jež vyžaduje ke své účinnosti přijetí ministrem pošt.

(³) Ředitelem může býtli toliko československý občan, který má odborné vědomosti a zkušenosti a je státně spolehlivý a občansky bezúhonný.

(⁴) Ředitel nesmí vykonávat zaměstnání, funkci nebo jinou činnost, která je v rozporu se zájmy podniku, ani nesmí provozovat jakýkoliv výdělečný podnik, ani se na něm účastnit.

(⁵) Ředitel vykoná slib do rukou ministra pošt, že bude plnit své povinnosti v souladu se zájmy státu.

(6) Vykonává svou funkci je ředitel povinen jednati s péčí řádného hospodáře a osobně odpovídá za splnění svých povinností.

(7) Své funkce se ředitel ujímá dnem vykonání slibu a stává se, pokud jím již nebyl, zaměstnancem podniku; jeho pracovní poměr zaniká dnem, kdy byl odvolán, nebo dnem, kdy bylo přijato jeho prohlášení, že se vzdává funkce. Nedošlo-li k zániku pracovního poměru za okolností, pro které by bylo lze jinak pracovní poměr zrušiti předčasně, přísluší řediteli požitky nejméně po dobu, po kterou by mu náležely, kdyby byl pracovní poměr rozvázán výpovědí.

(8) Na ustanovení a odvolání ředitele se nevztahují předpisy o spolurozhodování závodního zastupitelstva zaměstnanců při přijímání a propouštění zaměstnanců, po případě o spolupůsobení tohoto zastupitelstva při zařazování zaměstnanců na pracovní místa, a o předchozím souhlasu okresního národního výboru při sjednání a rozvázání pracovního poměru.

(9) Podnik ohlásí ředitele k zápisu do rejstříku. Ředitel se podepíše před soudem nebo předloží svůj podpis soudu v ověřené formě. Za podnik podepisuje tak, že k vytištěnému nebo kýmkoli napsanému názvu podniku připojí svůj podpis.

(10) Řediteli přísluší služební titul „ústřední ředitel“.

§ 11.

(1) Ředitel podnik spravuje a zastupuje.

(2) Na Slovensku vykonává ředitel svou pravomoc prostřednictvím oblastního ředitele.

(3) Oblastního ředitele ustanovuje a odvolává ministr pošt po vyjádření pověření pošt a po slyšení příslušného orgánu jednotné odborové organizace. O oblastním řediteli platí obdobně ustanovení § 10, odst. 2, druhé věty a ustanovení § 10, odst. 3 až 8.

(4) Zastupování ředitele upraví organizační statut (§ 20).

Oddíl III.

Hospodářství podniku.

§ 12.

Podnik budiž spravován podle zásad plánování hospodářství.

§ 13.

Majetek a cizí kapitál se v zahajovací rozvaze ocení podle předpisů, vydaných na podkladě zákona ze dne 22. února 1949, č. 65 Sb., o oceňování. Čistá hodnota majetkové podstaty ke dni zřízení podniku je jeho počátečním kmenovým jménem.

§ 14.

(1) Výdaje související s provozem hradí podnik z vlastních provozních prostředků; nestačí-li, opatří si podnik potřebné finanční prostředky se souhlasem ministerstev pošt a financí úvěrem (provozní úvěr).

(2) Nestačí-li na úhradu investic prostředky získané prováděním řádných odpisů nebo jinak, opatří si podnik potřebné finanční prostředky se souhlasem ministerstev pošt a financí úvěrem (investiční úvěr). Stát přispěje podniku na investice určené jednotným hospodářským plánem, jsou-li podnikány ve veřejném zájmu a jestliže by náklady na ně přesáhly hospodářské možnosti podniku, pokud by tyto náklady byly pro něj hospodářsky neúnosné. Výši tohoto investičního příspěvku stanoví vláda před započítím příslušných investic.

(3) Za plnění závazků a úkonů, souvisejících s provozem a uložených státem nebo prováděných v náležitém zájmu národního hospodářství nebo v jiném důležitém státním zájmu, jež přesahují míru obvyklou v obchodním podnikání a za něž se podniku nedostane přímé úplaty odpovídající alespoň vlastním nákladům, přísluší mu, pokud v odstavci 4 není stanoveno jinak, náhrada ve výši rozdílu mezi vlastními náklady a úplatou, přijatou za splnění těchto závazků. O této náhradě, její výši a způsobu jejího placení rozhodne vláda, která zároveň určí odvětví státní správy, jež poskytne podniku stanovenou náhradu.

(4) Podniku nepřísluší náhrada za náklady, které mu vzejdou při plnění úkolů obrany státu z opatření, záležejících v administrativních úkonech.

(5) Podnik je povinen sestavovati podnikový rozpočet a podle něho hospodařiti. Rozpočetní závěrka tvoří přílohu státního rozpočtu; účetní závěrka podniku je přílohou státního závěrečného účtu.

(6) S přebytky svých výtěžků naloží podnik způsobem, který stanoví vláda nařízením.

§ 15.

Pro podnik platí daňové předpisy o podnicích veřejně účtujících. Podnik podléhá poplatkové povinnosti podle poplatkového zákona s jeho změnami a doplňky.

Oddíl IV.

Zaměstnanci.

§ 16.

(1) Zaměstnanci státního podniku Československá pošta, jakož i zaměstnanci ministerstva

pošt, které toto ministerstvo určí ke službě v podniku, se stanou dnem zřízení podniku nebo dnem pozdějšího přidělení k podniku jeho zaměstnanci v soukromoprávním pracovním poměru.

(2) Pracovní a mzdové poměry zaměstnanců podniku upraví podnik pracovním a mzdovým řádem, schváleným ministerstvem práce a sociální péče. Dokud tento řád nenabude účinnosti, platí pro pracovní a mzdové poměry zaměstnanců podniku dosavadní předpisy s tou změnou, že příslušnost k opatřením o jednotlivých zaměstnancích přechází výlučně na orgány podniku. Pracovní a mzdový řád určí, jak budou za jeho účinnosti vykonány dosud neodpykané disciplinární tresty pravoplatně zaměstnancům uložene podle dosavadních předpisů a zda a jak budou stíháni pro porušení služebních povinností z doby před účinností pracovního a mzdového řádu, pro něž dosud nebyli stíháni pravoplatně ukončeným disciplinárním řízením.

(3) Pokud zaměstnanci podniku byli dosud v pragmatikálním nebo jiném regulovaném služebním poměru, upraví vláda nařízením nově jejich pensijní a úrazové zabezpečení. Do dne nabytí účinnosti tohoto vládního nařízení zůstávají tito zaměstnanci vyňati z národního pojištění důchodového a pro pensijní a úrazové zaopatření jejich a pozůstalých po nich platí dosavadní předpisy.

(4) Pensijní a úrazové zaopatření zaměstnanců dosavadního státního podniku Československá pošta v pragmatikálním nebo jiném regulovaném služebním poměru, jejichž činná služba skončí před zřízením podniku, jakož i pozůstalých po nich zůstává nedotčena.

(5) Ustanovení odstavce 4 platí přiměřeně též o úrazovém zaopatření osob, které jako smluvní zaměstnanci státního podniku Československá pošta utrpěly při provozování tohoto podniku úraz před 1. říjnem 1948, a pozůstalých po nich.

(6) Věci pracovních a mzdových poměrů a jiné osobní věci zaměstnanců uvedených v odstavci 1, jakož i bývalých zaměstnanců státního podniku Československá pošta, pocházející z doby přede dnem zřízení podniku a v ten den nevyřízené, vyřizují podle dosavadních předpisů místo orgánů poštovní správy do té doby příslušných výlučně orgány podniku, pokud není jinak stanoveno. Z vyřízení orgánů podniku ve věcech veřejnoprávních nároků se může zaměstnanec odvolat do 15 dnů od doručení vyřízení k ministerstvu pošt. Ustanovení o výlučné příslušnosti orgánů podniku neplatí, nelze-li podle dosavadních předpisů vyřídit věc bez součin-

nosti některého ústředního úřadu vyjma ministerstvo pošt, vlády nebo presidenta republiky.

(7) Ministři financí a pošt a předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu určí, jakým podílem a způsobem uhradí stát a podnik náklady na úhradu dávek pensijního zaopatření, včetně platů povolených podle volné úvahy, a na úhradu dávek úrazového zaopatření zaměstnancu podniku a pozůstalých po nich, jakož i bývalých zaměstnanců státního podniku Československá pošta a pozůstalých po nich.

Oddíl V.

Vrchní vedení a dozor státu.

§ 17.

(1) Podnik podléhá vrchnímu vedení a dozoru státu. Tuto působnost vykonává — bez újmy příslušnosti jiných orgánů veřejné správy — ministerstvo pošt.

(2) Ministerstvo pošt dohlíží, aby podnik řádně a hospodárně plnil své úkoly. Podrobnosti stanoví organizační statut (§ 20).

(3) Ministr pošt pověří podnik výkonem výhradních práv státu, jež zvláštní zákony svěřují státní poštovní a telegrafní správě (poště), i s povinnostmi z toho vyplývajících, v rozsahu, který stanoví organizační statut (§ 20). Veřejnoprávní povaha poměrů, vyplývající z dosavadních zákonných ustanovení, zůstává nedotčena. Při výkonu prací uložených podnikem požívají jeho zaměstnanci trestní ochrany jako orgány veřejné správy.

§ 18.

(1) Směrnicemi ministerstva pošt, vydanými v dohodě s ministerstvem národní obrany, bude stanoveno, jakým způsobem plní podnik úkoly obrany státu a jakým způsobem bude stanovena součinnost mezi podnikem a vojenskou správou směřující k zajištění těchto úkolů.

(2) Pokud v § 14, odst. 3 a 4 není nebo podle předchozího odstavce nebude stanoveno jinak, zůstává zákon ze dne 13. května 1936, č. 131 Sb., o obraně státu, nedotčen a na podnik se vztahují ustanovení uvedeného zákona, platná pro podniky registrované podle něho.

§ 19.

Podnik podléhá kontrole nejvyššího účetního kontrolního úřadu.

Oddíl VI.

Ustanovení závěrečná.

§ 20.

Vláda vydá nařízením organizační statut podniku, v němž upraví zejména

- a) věci, jejichž úprava je statutu vyhrazena předcházejícími ustanoveními,
- b) organizaci podniku, při čemž některé úpravy může přenechat podniku,
- c) hospodaření podniku podrobnějším způsobem,
- d) zcizování a zatěžování nemovitostí,
- e) užívání státního znaku, vlastnické značky a podnikového znaku,
- f) způsob uveřejňování vyhlášek podniku.

§ 21.

Pokud se podle dosavadních předpisů vyžaduje v řízení před soudy zastoupení advokátem, zastupuje podnik finanční prokuratura nebo zaměstnanci podniku, jimž ministr spravedlnosti udělí toto oprávnění (§ 22 zákona ze dne 22. prosince 1948, č. 322 Sb., o advokacii); finanční prokuratura zastoupí podnik na jeho žádost i v jiných řízeních před soudy a orgány veřejné správy. Podnik nahradí finanční prokuratuře její vlastní náklady; ty však nesmí činit více, než by příslušelo advokátu v sídle podniku.

§ 22.

Právní jednání, písemnosti a úřední úkony, jichž je třeba k provedení tohoto zákona, jsou osvobozeny od daní, dávek a poplatků. Toto osvobození se nevztahuje na vlastní činnost podniku.

§ 23.

(1) Zrušuje se platnost, po případě použitelnost všech předpisů odporujících tomuto zákonu, zejména

- a) ustanovení § 1 vládního nařízení ze dne 25. září 1924, č. 206 Sb., kterým se provádí zákon o úpravě hospodaření ve státních závodech, ústavech a zařízeních, jež převahou nemají plnit úkoly správní, pokud za podnik spravovaný podle zásad obchodního hospodaření prohlašuje Československou poštu,
- b) vládního nařízení ze dne 29. dubna 1919, č. 229 Sb., jež se týká zřízení ředitelství pošt a telegrafů v Pardubicích,
- c) vládního nařízení ze dne 20. října 1921, č. 376 Sb., kterým se nově stanoví správní okres ředitelství pošt a telegrafů v Brně a Opavě,

- d) dekretu presidenta republiky ze dne 27. října 1945, č. 114 Sb., o zřízení nových ředitelství pošt a o úpravě obvodů ředitelství pošt v zemích České a Moravskoslezské,
- e) nařízení Slovenské národní rady ze dne 6. února 1946, č. 14 Sb. n. SNR, o zřízení ředitelství pošt.

(2) Pokud v tomto zákoně není stanoveno jinak, přecházejí na podnik výhody a zvláštní postavení, které příslušely dosud státnímu podniku Československá pošta.

§ 24.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1949; provede jej ministr pošt v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Hodinová-Spurná v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Neuman v. r.

152.

Vládní nařízení

ze dne 25. června 1949,

jmž se vydává organizační statut Československé pošty, národního podniku.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 20 zákona ze dne 16. června 1949, č. 151 Sb., o Československé poště, národním podniku:

Organizační statut

Československé pošty, národního podniku.

Oddíl I.

Všeobecná ustanovení.

§ 1.

Název podniku zní „Československá pošta, národní podnik“. Sídlem podniku je Praha.

§ 2.

Předmětem provozování podniku je obstarávání styku poštovního, telegrafního a telefonního. Podnik může obstarávat také jiné činnosti.

nosti, je-li to se zřetelem na jeho zařízení s hlediska národohospodářského účelné a hospodárné, pokud tím nebude ohrožen předmět jeho provozování; o tom, zda podnik převezme tyto další úkoly, rozhodne ministerstvo pošt v dohodě s věcně příslušným ministerstvem.

§ 3.

Podnik může vykonávat a obstarávat, pokud je to nutné nebo účelné, samostatně pomocné práce, jež slouží předmětu jeho činnosti podle § 2 nebo vybudování a udržování jeho zařízení, aniž k tomu potřebuje oprávnění podle živnostenskoprávních předpisů. Sem spadají zejména tyto pomocné práce (činnosti), které jednotným hospodářským plánem nejsou uloženy jiným podnikům:

- a) zřizování a udržování zařízení sloužících ke zprostředkování zpráv,
- b) montážní práce v rozsahu, pokud je neprovádí jiný národní podnik,
- c) opravy a zkoušky telekomunikačních zařízení,
- d) tisk poštovních známek, cennin a jiných provozních potřeb,
- e) opravy a udržování vlastních vozidel,
- f) silnoproudé instalace malého rozsahu v budovách vlastních i najatých,
- g) menší stavební úpravy a stavebně-udržovací práce v objektech, jež slouží provozování podniku,
- h) opravy vlastního provozního zařízení,
- ch) školení a zkoušení řidičů motorových vozidel a vyhotovování řidičských průkazů,
- i) péči o vlastní zaměstnance (stravovny, nocležny a j.).

§ 4.

Vyhlášky určené uživatelům služeb podniku uveřejňuje podnik, pokud zvláštními předpisy není stanoveno jinak, v Poštovním věstníku.

§ 5.

(1) Podnik je oprávněn trvale veřejně užívat

- a) vlastnické značky „ČSP“,
- b) zvláštního podnikového znaku,
- c) státního znaku samostatně nebo v podnikovém znaku.

(2) Zevní úpravu a způsob užívání státního a podnikového znaku schvaluje ministerstvo pošt v dohodě s ministerstvem vnitra.

Oddíl II.

Správa podniku.

§ 6.

(1) Správa podniku přísluší řediteli.

(2) Ředitele podniku ustanovuje a odvolává vláda po slyšení jednotné odborové organizace. Ředitel se může vzdáti své funkce prohlášením, jež vyžaduje ke své účinnosti přijetí ministrem pošt.

(3) Ředitelem může být toliko československý občan, který má odborné vědomosti a zkušenosti a je státně spolehlivý a občansky bezúhonný.

(4) Ředitel nesmí vykonávat zaměstnání, funkci nebo jinou činnost, která je v rozporu se zájmy podniku, ani nesmí provozovat jakýkoliv výdělečný podnik, ani se na něm účastnit.

(5) Ředitel vykoná slib do rukou ministra pošt, že bude plnit své povinnosti v souladu se zájmy státu.

(6) Vykonává svou funkci je ředitel povinen jednati s péčí řádného hospodáře a osobně odpovídá za splnění svých povinností. O tom, zda se má na řediteli vymáhati náhrada škody jím způsobené, rozhoduje ministr pošt.

(7) Své funkce se ředitel ujímá dnem vykonání slibu a stává se, pokud jím již nebyl, zaměstnancem podniku; jeho pracovní poměr zaniká dnem, kdy byl odvolán, nebo dnem, kdy bylo přijato jeho prohlášení, že se vzdává funkce. Nedošlo-li k zániku pracovního poměru za okolností, pro které by bylo lze jinak pracovní poměr zrušiti předčasně, přísluší řediteli požitky nejméně po dobu, po kterou by mu náležely, kdyby byl pracovní poměr rozvázán výpovědí.

(8) Na ustanovení a odvolání ředitele se nevztahují předpisy o spolurozhodování závodního zastupitelstva zaměstnanců při přijímání a propouštění zaměstnanců, po případě o spolupůsobení tohoto zastupitelstva při zařazování zaměstnanců na pracovní místa, a o předchozím souhlasu okresního národního výboru při sjednání a rozvázání pracovního poměru.

(9) Ředitel podepisuje za podnik tak, že k vytištěnému nebo kýmkoli napsanému jeho názvu připojí svůj podpis.

(10) Řediteli přísluší služební titul „ústřední ředitel“.

§ 7.

(1) Ředitel podnik spravuje a zastupuje.

(2) Na Slovensku vykonává ředitel svou pravomoc prostřednictvím oblastního ředitele.

(3) Oblastního ředitele ustanovuje a odvolává ministr pošt po vyjádření pověření pošt a po slyšení příslušného orgánu jednotné odborové organizace. O oblastním řediteli platí obdobně ustanovení § 6, odst. 2, druhé věty a ustanovení § 6, odst. 3 až 8.

(4) Ředitele zastupují, nemůže-li vykonávat svou funkci, vedoucí zaměstnanci ústředního ředitelství (§ 8), určení ředitelem. Ředitel vymezí rozsah svého zastupování a v určitých oborech své pravomoci může je pověřit také stálým zastupováním. Toto ustanovení platí obdobně též o oblastním řediteli.

§ 8.

(1) Výkonným orgánem ředitele pro oblast celého státu je ústřední ředitelství v Praze. Výkonným orgánem oblastního ředitele je oblastní ředitelství v Bratislavě. Ústřednímu ředitelství, po případě oblastnímu ředitelství jsou podřízeny ostatní výkonné orgány s užší věcnou nebo územní působností. Tyto orgány, jejich obvody a sídla stanoví podnik.

(2) Působnost a vnitřní rozčlenění všech výkonných orgánů upravuje podnik tak, aby bylo dosaženo hospodárného a účelného výkonu svěřených služeb při použití moderních podnikových metod a aby byl co nejvíce posílen vztah zaměstnanců k podniku a jejich zájem na hospodářských výsledcích podniku.

Oddíl III.

Hospodářství podniku.

§ 9.

(1) Podnik budiž spravován podle zásad plánovaného hospodářství.

(2) Podnik určuje rozsah, druh a způsob provozu a investic podle národohospodářských a společenských potřeb a v rozsahu stanoveném jednotným hospodářským plánem.

(3) Svá zařízení udržuje podnik v řádném stavu přiměřeném potřebám provozu, obnovuje je a se zřetelem k technickému pokroku a v mezích hospodářské účelnosti je doplňuje a zdokonaluje.

§ 10.

(1) Výdaje související s provozem hradí podnik z vlastních provozních prostředků; nestačí-li, opatří si podnik potřebné finanční prostředky se souhlasem ministerstev pošt a financí úvěrem (provozní úvěr).

(2) Při opatrování provozního úvěru smí býti podnik v obchodním spojení pouze s bankou pro provozní úvěr.

(3) Prostředků určených pro potřebu provozu nesmí býti použito k financování investic.

§ 11.

(1) K úhradě investic používá podnik prostředků, získaných prováděním řádných odpisů nebo jinak; nestačí-li, opatří si podnik potřebné finanční prostředky se souhlasem ministerstev pošt a financí úvěrem (investiční úvěr), a to u Investiční banky, národního podniku v Praze.

(2) Prostředků určených k investičním účelům nesmí býti ani přechodně použito k jiným účelům.

§ 12.

Dokud nebude provádění odpisů upraveno předpisy vydanými na podkladě zákona ze dne 22. února 1949, č. 65 Sb., o oceňování, provádí podnik odpisy podle každoročního odpisového plánu, vypracovaného podnikem a schváleného ministerstvem pošt v dohodě s ministerstvem financí; prostředků získaných odpisy použije podnik k obnově svých investic (§ 11).

§ 13.

Podnik je povinen konati své platy související s provozem převodem z účtu u banky pro provozní úvěr a platy související s investicemi u Investiční banky, národního podniku v Praze, pokud ministerstvo pošt v dohodě s ministerstvem financí nestanoví jinak. Placení hotovými je přípustné jen podle směrnic, které vydá ministerstvo pošt v dohodě s ministerstvem financí. Peněžní hotovosti, přesahující částku stanovenou těmito směrnicemi, je podnik povinen odváděti na běžný účet u banky pro provozní úvěr.

§ 14.

Podnik je povinen řídit se směrnicemi ministerstva financí o styku národních podniků s bankami, o peněžní kontrole národních podniků a o postupu při financování investic.

§ 15.

Na investice určené jednotným hospodářským plánem přispěje stát podniku, jsou-li tyto investice podnikány ve veřejném zájmu a jestliže by náklady na ně přesáhly hospodářské možnosti podniku, a to pokud by náklady na ně byly hospodářsky neúnosné. Výši tohoto investičního příspěvku a způsob jeho poskytnutí stanoví vláda před započítáním příslušných investic, t. j. zásadně před schválením investičního programu a investičního rozpočtu.

§ 16.

Za plnění závazků a úkonů, souvisejících s provozem a uložených státem nebo prováděných v naléhavém zájmu národního hospodářství nebo v jiném důležitém státním zájmu, jež přesahují míru obvyklou v obchodním podnikání a za něž se podniku nedostane přímé úplaty odpovídající alespoň vlastním nákladům, přísluší mu náhrada ve výši rozdílu mezi vlastními náklady a úplatou, přijatou za splnění těchto závazků. O této náhradě, její výši a způsobu jejího placení rozhodne vláda, která zároveň určí odvětví státní správy, jež poskytne podniku stanovenou náhradu. Podnik je povinen zároveň s účetní závěrkou vzniklé ztráty řádně prokázat.

§ 17.

(1) Podnik sestavuje podnikový rozpočet a podle něho hospodáří. Rozpočetní závěrka podniku tvoří přílohu státního rozpočtu.

(2) Podnik sestaví zahajovací rozvahu ve lhůtě, kterou stanoví ministerstvo pošt v dohodě se státním úřadem plánovacím a s ministerstvem financí. Při tom může ministerstvo pošt v dohodě se státním úřadem plánovacím a s ministerstvem financí vydati bližší směrnice o způsobu sestavení zahajovací rozvahy v mezích platných oceňovacích předpisů. Tuto rozvahu přezkoumá ministerstvo pošt a schválí vláda.

(3) Podnik sestaví účetní závěrku vždy do lhůty, kterou určí ministerstvo pošt v dohodě s ministerstvem financí. Účetní závěrka je přílohou státního závěrečného účtu.

§ 18.

(1) Počátečním kmenovým jménem podniku je při jeho zřízení čistá hodnota majetkové podstaty stanovená podle § 13 zákona ze dne 16. června 1949, č. 151 Sb., o Československé poště, národním podniku, v zahajovací rozvaze (§ 17, odst. 2).

(2) Podnik může kmenové jmění zvýšiti nebo snížit jen podle směrnic, jež vydá ministerstvo pošt v dohodě s ministerstvem financí.

§ 19.

Podnik smí zcizovati nebo zatěžovati své nemovitosti nejvýše do částky, kterou všeobecně stanoví ministerstvo pošt v dohodě s ministerstvem financí; zciziti nebo zatížit nemovitosti nad tuto částku smí podnik jen se souhlasem ministerstev pošt a financí.

Oddíl IV.

Vrchní vedení a dozor státu.

§ 20.

(1) Podnik podléhá vrchnímu vedení a dozoru státu. Tuto působnost vykonává — bez újmy příslušnosti jiných orgánů veřejné správy — ministerstvo pošt.

(2) Ministerstvo pošt dohlíží, aby podnik řádně a hospodárně plnil své úkoly. Ministerstvu pošt přísluší zejména:

a) vydávati směrnice pro sestavení a provádění jednotného hospodářského plánu v oboru podniku a sledovati jeho plnění,

b) přezkoumávati a vládě předkládati rozpočetní závěrku podniku (§ 17, odst. 1), účetní závěrku podniku (§ 17, odst. 3), návrhy na přiznání státního investičního příspěvku (§ 15), návrhy na poskytnutí náhrady za zvláštní služby (§ 16) a zahajovací rozvahu podniku (§ 17, odst. 2),

c) schvalovati úvěrová opatření podniku (§§ 10 a 11) a odpisový plán (§ 12),

d) vydávati směrnice pro placení hotovými (§ 13), pro sestavení zahajovací rozvahy (§ 17, odst. 2) a pro zvýšení nebo snížení kmenového jmění (§ 18, odst. 2),

e) určovati částku, do které smí podnik zcizovati nebo zatěžovati nemovitosti, a schvalovati zcizení nebo zatížení nemovitostí podniku v hodnotě přesahující tuto částku (§ 19),

f) dozírati na hospodaření podniku a za tím účelem nahlížeti do všech jeho knih, obsahujících zápisy, které se týkají podnikového účetnictví, jakož i do jiných obchodních písemností, vyžadovati zprávy a vysvětlivky a činiti prostřednictvím ředitele opatření k odstranění zjištěných závad.

(3) Ministr pošt pověří podnik výkonem výhradních práv státu, jež zvláštní zákony svěřují státní poštovní a telegrafní správě (poště), i s povinnostmi z toho vyplývajících, pokud tím není dotčena působnost ministerstva pošt podle odstavce 1. Ministerstvu pošt zůstává vyhrazeno:

a) schvalovati všeobecná opatření podniku veřejnoprávní povahy, zejména vydání řádů o používání služeb podniku a stanovení poplatků za tyto služby,

b) stanoviti všeobecné koncesní podmínky pro zřizování a provozování telekomunikačních zařízení,

c) dávatí podniku směrnice a činiti opatření, nutná v zájmu obrany a ochrany státu, a udíleti podniku pokyny k opatřením v poštovním a telekomunikačním provozu, nutným k zabezpečení jiných zájmů státu,

d) připravovati v součinnosti s podnikem mezinárodní smlouvy v oboru pošty a telekomunikací a účastniti se při uzavírání mezinárodních provozních dohod podnikem,

e) stanoviti zásadní směrnice pro mezinárodní poštovní a telekomunikační provoz,

f) upravovati věci státně-propagační v oboru podniku,

g) dbáti, aby podnik zachovával povinnosti, vyplývající z výkonu výhradních práv státu a z mezinárodních smluv a dohod, a aby byly podnikem náležitě uspokojovány veřejné zájmy;

h) upravovati jiné zásadní věci pošty a telekomunikací, souvisící s výkonem výhradních práv státu.

(4) Do dne nabytí účinnosti pracovního a mzdového řádu (§ 16, odst. 2 zákona č. 151/1949 Sb.) dozírá ministerstvo pošt v dohodě s ministerstvy financí a práce a sociální péče na opatření orgánů podniku ve věcech pracovních a mzdových poměrů zaměstnanců podniku.

Oddíl V.

Účinnost a provedení.

§ 21.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. července 1949; provede je ministr pošt v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Dr. Neuman v. r.

153.

Vládní nařízení

ze dne 7. června 1949

o povinném hubení škůdců řepy a chmele
a o odborném dozoru na zachovávání zákona
o ochraně výroby rostlinné.

Vláda republiky Československé nařizuje podle §§ 11 a 13, § 16, odst. 2, § 17, odst. 10 a § 19, odst. 4 zákona ze dne 2. července 1924, č. 165 Sb., o ochraně výroby rostlinné:

Část I.

Opatření proti škůdcům řepy.

§ 1.

(1) Škůdci řepy podle tohoto nařízení (odstavec 2) se rozumějí jednak hmyz ve všech vývojových stupních (vajíčko, larva, kukla, brouk, můra), jednak choroby.

(2) Škůdci řepy jsou:

a) všechny druhy nosatců, kteří se vyskytují jako škůdci řepných porostů, zejména rýhonosec tečkobřichý (*Bothynoderes punctiventris*), lalokonosec libečkový (*Otiorrhynchus ligustici*) a dlouháč kopřivový (*Tanymecus palliatus*),

b) dřepčici (*Halticae*),

c) mrchožrouti (*Silphidae*),

d) poterník písečný (*Opatrum sabulosum*),

e) můra osenní (*Agrotis segetum*),

f) háďátka řepné (*Heterodera Schachtii*),

g) mšice maková (*Aphis fabae*),

h) zavijec řepný (*Phlyctaenodes sticticalis*),

ch) neštovice řepné (*Cercospora*),

i) virusové choroby řepy.

§ 2.

(1) Pěstitel řepy (včetně řepy semenačky) je povinen ničiti na svůj náklad škůdce řepy na pozemcích, které obdělává.

(2) Ničení je prováděti především sbíráním a spolehlivým zničením škůdců, a to jak při provádění polních prací před zasetím nebo zásazením řepy, tak při ošetřování porostů. Ruční sběr lze doplniti vypouštěním drůbeže do porostů řepy. V oblastech, ve kterých jsou řepné porosty pravidelně napadány nosatci, jsou pěstitelé povinni vyhloubiti záhy na jaře ochranné lapací příkopy o rozměrech asi 30×30 cm kolem pozemků, o nichž bylo zjištěno, že jsou zamořeny škůdci, a kolem řepných polí a v nich se shromažďující škůdce zničiti, po případě porosty řepy opatřiti ochranným pásem, který se vytvoří nasypáním chemických dotykových prostředků k ochraně rostlin v šíři 5 až 10 cm.

(3) Nelze-li vystačiti s ničením podle odstavce 2, jsou pěstitelé povinni ničiti škůdce řepy v porostech postřikem nebo poprašováním účinnými chemickými prostředky k ochraně rostlin.

Část II.

Opatření proti škůdcům chmele.

§ 3.

Pěstitelé chmele ve chmelařských výrobních oblastech (§ 1 vládního nařízení ze dne 13. července 1934, č. 161 Sb., jímž se provádí zákon ze dne 4. května 1934, č. 89 Sb., o povinném známkování chmele a úpravě rozsahu pěstování chmele) jsou povinni na svůj náklad chrániti vhodnými prostředky (§ 4) chmelové porosty před napadením sviluškou chmelovou (*Epitranychus altheae*), mšicí chmelovou (*Phordon humuli*), dřepčíkem chmelovým (*Psylliodes athemata*) a peronosporou chmelovou (*Pseudo-peronospora humuli*) a ničiti tyto škůdce chmele ve všech vývojových stupních.

§ 4.

Prostředky, jichž je použití k ochraně chmelových porostů, jsou:

1. Prostředky proti svilušce chmelové:

a) zničení napadených chmelových keřů, oddělených větví, listů a hlávek chmele po sklizni, nejpozději při zažloutnutí listů, odříznutím, sebráním a zneškodněním, zejména jejich spálením, zkompostováním, po případě zkrmením tak, aby bylo znemožněno přezimování svilušky,

b) desinfekce (písm. c) tyčí používaných k vedení chmelových keřů, bylo-li jich dříve použito ve chmelnicích napadených sviluškou chmelovou,

c) včasný a řádný postřik dovolenými prostředky k ochraně rostlin, jež příslušný výzkumný ústav (§ 10) podle potřeby oznámí místním národním výborům chmelařských obcí, příslušným oblastním organisacím pěstitelů chmele a jednotným zemědělským družstvům.

2. Prostředky proti mšici chmelové:

a) provedení postřiku chmelových porostů [č. 1, písm. c)] i ostatních rostlin, které jsou hostiteli této mšice (na př. švestky, slívy, trnky),

b) při nebezpečí trvalého zamoření chmelnic z porostů stromů a keřů ošetření těchto porostů podle § 5, odst. 3 a § 9 vládního nařízení ze dne 27. dubna 1948, č. 101 Sb., o opatřeních proti škodlivým činitelům na ovocných stromech a keřích, tak, aby mšice byla bezpečně vyhubena.

3. Prostředky proti dřepčíku chmelovému:

a) poprašování chmelových porostů dovolenými a vhodnými prostředky k ochraně rostlin,

b) očištění chmelnic a přilehlých pozemků od kopřivy dvoudomé (*Urtica dioica*) a kopřivy žahavky (*Urtica urens*) zničením těchto kopřiv, nebo posečením a spálením nati a pod. v takovém rozsahu, aby hoštění dřepčíka těmito rostlinami a jeho rozšiřování bylo vyloučeno.

4. Prostředky proti peronospoře chmelové:

a) postřik chmelných porostů dovolenými a vhodnými prostředky k ochraně rostlin,

b) vytrhávání jarních klasovitých výhonů chmele, vzházejících z chmelové babky, napadených peronosporou chmelovou, a jejich odklizení a bezpečné zničení tak, aby roznášení nákazy z chmelnice bylo vyloučeno,

c) vyvedení chmelových rostlin ihned, jakmile je to možno, na opory nejméně 1,5 m vysoké (tyčky, dráty, provazce a pod.),

d) vyčištění chmelnic co nejdříve po ocesání chmele, nejdéle však do zažloutnutí, od chmeliny (chmelových listů, výhonků a zbylých hlávek) a její odstranění spálením, zkrmením, zkompostováním a pod., aby se zabránilo nákaze chmelnice. Totéž platí pro chmelnice a keře chmelné, které nebyly vůbec ocesány.

Část III.

Ustanovení společná a závěrečná.

§ 5.

(1) Pěstitel je povinen oznámiti ihned výskyt škůdců řepy a chmele (dále jen „škůdci“) nebo podezření z jejich výskytu místnímu národnímu výboru obce v jejímž obvodu leží napadený pozemek; místní národní výbory zjišťují výskyt škůdců též z moci úřední.

(2) Místní národní výbor oznámí výskyt škůdců nebo podezření z jejich výskytu neprodleně poslem, telegraficky nebo telefonicky okresnímu národnímu výboru, a pokud jde o škůdce řepy, též cukrovaru, k jehož dodávkovému obvodu napadené pozemky patří. V hlášení jest uvéstí jméno nebo popis škůdce, jméno pěstitele, katastrální číslo pozemku, po případě jeho označení v místě obvyklé, a jeho výměru. Okresní národní výbor zašle příslušnému výzkumnému ústavu (§ 10) a krajskému národnímu výboru nejméně jednou týdně soubornou zprávu o tom, kde se v jeho obvodu vyskytli škůdci.

(3) Zjišťování a oznamování výskytu škůdců náleží zejména též jednotným zemědělským družstvům a lidovým agronomům ustanoveným ministerstvem zemědělství.

§ 6.

(1) Vyskytnou-li se škůdci v některé obci v nebezpečném rozsahu, jsou pěstitelé povinni prováděti jejich ničení společně na svůj náklad, a to zejména prostřednictvím jednotných zemědělských družstev.

(2) Povinnost prováděti ničení podle odstavce 1, po případě i způsob ničení, stanoví místní národní výbor usnesením, které vyhlásí vyvěšením na úřední desce, po případě jiným způsobem v místě obvyklým; zpraví o něm také jednotné zemědělské družstvo a lidového agronoma. Znění vyhlášky zašle místní národní výbor okresnímu národnímu výboru a výzkumnému ústavu (§ 10). Okresní národní výbor učiní opatření v případech, kdy je neučinil místní národní výbor, ačkoliv je toho třeba.

(3) Navrhovati opatření podle odstavce 2 náleží zejména též lidovým agronomům a rostlinolékařským zpravodajům, dále jednotným zemědělským družstvům a kontrolním orgánům uvedeným v § 17 zák. č. 165/1924 Sb., a pokud jde o škůdce řepy, též cukrovaru, k jehož dodávkovému obvodu napadené pozemky patří.

(4) Neprovádí-li společné ničení škůdců jednotné zemědělské družstvo i za pěstitele, kteří nejsou jeho členy, může místní národní výbor učiniti opatření uvedená v § 10, odst. 3 zák. č. 165/1924 Sb.

§ 7.

Neplní-li pěstitel povinnosti podle §§ 2 a 3 a § 6, odst. 1, učiní příslušná opatření místní národní výbor na jeho náklad. Nesplní-li ani místní národní výbor tuto povinnost, učiní tato opatření okresní národní výbor.

§ 8.

Povinnost ničiti škůdce připomene okresní národní výbor pěstitelům prostřednictvím místních národních výborů každoročně alespoň jedenkrát, nejdéle do konce měsíce března, jinak podle potřeby.

§ 9.

Výzkumné ústavy (§ 10) a okresní národní výbory jsou povinny dávat členům jednotných zemědělských družstev a lidovým agronomům bezplatné informace o nejvhodnějších způsobech ničení škůdců, zejména o prostředcích, kterých je při tom použiti.

§ 10.

(1) Odborný dozor na zachovávání ustanovení zákona č. 165/1924 Sb. a předpisů podle něho vydaných vykonávají tyto výzkumné ústavy:

a) v krajích Pražském, Českobudějovickém, Plzeňském, Karlovarském, Ústeckém, Libereckém, Hradeckém a Pardubickém: Ústav pro ochranu rostlin státních výzkumných ústavů zemědělských v Praze,

b) v kraji Jihlavském: Ústav pro ochranu rostlin státních výzkumných ústavů bramborářských v Havlíčkově Brodě,

c) v krajích Brněnském, Olomouckém, Gottwaldovském a Ostravském: Ústav pro ochranu rostlin státních výzkumných ústavů zemědělských v Brně,

d) v krajích Bratislavském, Nitranském a Žilinském: Ústav pro ochranu rostlin státních výzkumných ústavů zemědělských v Bratislavě,

e) v krajích Báňskobystrickém, Košickém a Prešovském: Ústav pro ochranu rostlin státních výzkumných ústavů zemědělských v Košicích.

(2) Je-li podezření, že není dbáno ustanovení tohoto nařízení, jsou orgány výzkumných ústavů a jejich kontrolní orgány oprávněny i v tomto případě konati prohlídky pozemků za podmínek uvedených v § 17 zák. č. 165/1924 Sb. K prohlídce jest přizvat lidového agronoma, a jde-li o škůdce řepy, též zástupce cukrovaru, k jehož dodávkovému obvodu prohlížený pozemek patří.

§ 11.

Zrušuje se platnost, po případě použitelnost, vládního nařízení ze dne 22. července 1932, č. 140 Sb., o odborném dozoru na zachovávání předpisů hlavy II. zákona o ochraně výroby rostlinné, vládního nařízení ze dne 20. července 1939, č. 186 Sb., o opatřeních proti peronosporě chmelové a vládního nařízení ze dne 29. října 1947, č. 193 Sb., o opatřeních proti svilušce chmelové (*Epitetranychus altheae*).

§ 12.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede je ministr zemědělství v dohodě se zúčastněnými ministry.

Zápotocký v. r.

Đuriš v. r.

